

S. Bonaventura

Q. 22.

1 + 12

Q. 22.

ueritate quo scandalum nascitur utrumque te
porale sumus quod patitur quod peccatum ueniale
ergo uita uite dimittenda est propter scandalum. *C*on
atiquando sibi subditur potestio propter scandalum
generale. *O* potestio pater ad uitam doctrine
ergo etiam uita doctrina dimittenda est propter
scandalum. *H*oc contra est quod gregorius dicit. *O*u
de uitare scandalum sumitur. ualios punit
nascendulum quod uita relinquatur. ergo uen
tus non est propter scandalum dimittenda. *C*on
homo non debet perficere ut alterius peccatum ultra. sed
ille qui dimittit uitatem peccat. ergo non debet
propter scandalum alterius aliquis ueritatem dimitt
tere. *V*terius uidetur quod consilia sunt propter san
dalum dimittenda. quod regula est ieronimi. quod
omne quod potest fieri uel non fieri. salua iustitia
uitate dimittenda est propter scandalum. sed consilia
sunt hi. ergo sunt dimittenda propter scandalum.
*C*ontra reliquias consilium quod est. *H*omo debet dimittre religione ingressum propter
scandalum percut ne honor ei debitus submitta
tur quod peccatum est. honorata pente ut patet ex.
xxi. ergo consilia sunt propter scandalum dimitten
da. *C*ontra misericordie quandoque sunt dimitt
enda propter scandalum ne credant fieri intentione
uane legis laudis. *O* contra misericordie sunt in
consilio uel in pcepto. nec sunt dimittenda scel
dum quod sunt in pcepto. quod iam pertinet ad ual
itatem uite. ergo sunt dimittenda propter scandalum
in equum sunt inconvenio. *O* contra scandala
lum est dictum uel enim. sed consilium non est de
rebus minus rectis. si de maioriibus bonis. ergo non
est dimittenda propter scandalum obsemitatio. consi
liorum. *P*ieroniua dicit ad chodor. licet p
uulis in collo penteat nepos. licet sparsa enire
et cassio uenib; ostendat mater ubera sua hec
mimine pater iaceat p calcum pte patrem
sicut oculis ad uerillum antea euola soluage
mus pietatis est in hac re esse auetelem. sequitur
autem de assumptione religione. ergo consili
a non sunt dimittenda. nec etiam propter scandalum
punctorum. si in ihonan propter scandalum alioz.
*V*terius uidetur quod res speciales sunt ppter
scandalum dimittenda. aplo enim debet habit
tempora quia spiritualia remittantur. sed aplo non
est ilius me potestate ne offerat calum daret
euangelio Christi ut pater. i. cor. ix. ergo et nos
propter scandalum utendo tempora haec enim debemus
abire. *C*ontra aliquis tenetur dare tem suam ex
tempore multima necessitate ad mortem tempo
raliem eutantam. *O* magis detentis obuiare
mortis spirituali primi quod corporali. ergo ponit q
uem si uerum temporaliam dimittit quod dimittit
cum in mortem spirituali cadere propter scandalum.

cessus est corpori. si ab omni tempore est
scandalum. dicitur enim. i. cor. viii. u
taligat fratrem meum non manducare
meum. ergo multo fortius est tempore
propter scandalum dimittendum. *I*ps. i. cor. vi.
aplo in celum est in nobis quod indic
tio inter nos quare magis nunciam pmi
tre autem non dicit nisi propter scandalum quod
sequitur. ergo propter scandalum debet tem
poralia ne ea inuiduo repetit. *C*on
compatitur inter spiritualia temporalia a
h ecclia non exigit deinceps ut scandalum
exeo et multo tempore alia tempora sunt
talum dimittendo. *C*ontra in ordine amara
mus bonum spiritualia primi boni temp
ponere. sicut etiam eius corpori non co
pius debemus dimittre bona tempora.
primi in spiritualibus detinere. pacatur p
sum. *C*ontra potest dimittere temporalia
non dimittere. saluam pente in uite. ergo si
regulam ieronimi debet propter scandalum di
*H*oc contra leonis consilium campanum. re
tes ecclie cum scandalio regis. ergo et uobis
repetere bona tempora cum scandalio ali
nullus ex peccato suo debet repudiae am
ice autem est. si ei qui scandalizat uel ali
debet remittere. ergo non sunt dimi
ttendis temporales posse in multis propter san
ctum utrandum. *R*es. dicendimur ad
questionem quod scandalum a cuiusvis mis
sione proprio faciens ut eradicare pente
de causa debet aliquis inhumanum ppter
Vnde ponit sebet oratione ptemitit qd u
acuum faciat nee unq propter scandalum
incandam potest uitio dimittit. quod quo
uitatem sequitur non scandalizat ac uel
scandalum acutum. sit dictum uel enim. n
rectum. Vnde am qui erit utram uita
mittenda propter scandalum non uelle quod d
talo acutio. sed passimo quod interdum es
cato faciendo illud. Vnde scandalizat
qno nunc sit sine peccatore qui fac
tur ut ex dictis uerit. Et ideo am qui
sit dimittendum propter scandalum passum
est aliud querere qd homo debet dimi
ttit alius peccat. am autem homo ex ordinis
temporalium ppterum in spiritualibus bonis
teneatur. nullo modo aliquis peccatum del
petrat atque inter quatinus autem
tempore relinquit peccatum. *V*eritas enim de qua
m ueritatem conuictus in hoc quod homo uult in deo e
suis rectitudine diuine sine diuine legi
conformiter. au quidem homo contradicat
et in his que ad cognitionem puenit. et

littera rebeat aliquis p se ip
ad uitatem uterue ea de
obseruanda pmissare qd pmet
litteram iusticie que consistit in rectitudine
q non tamquam quicunq; pmetit aliquis
de dunque legi & formare potest. dicitur
tem dimittere. q uero remoto uita adhe
nre potest. q; ame dicitur aliquis uitare
qd quando omittat uel faciat aliquid quo
lo et facio uita q; non manet qd sine peccato
uipotest. & ideo uita nullo modo pp sciam
in alterius pssimum dimittenda est. Ad
in ergo dicendum qd uitare acus est iude
uoz qd sumat. dupliciter autem reddit
qd sumat. uno modo quando tam
qd libi directe uice ut peccatum uel
enam ul ahquid hz qd libi sine peccato de
an non potest. unde quandocumq; sancta
tebet se qm uide debet facere qd ius sui
litter. Aho modo quando opus iustiae qd
convenit aliquis reddit ut non directe ce
tuum peccatis. sed magis in bonum rei
sciat patet in illatione penarum quib; p
publica conservatur maledictio; repulsi
sumus quamvis rei publice genit uide
litter ne pena mano in modum rei publica
ente potest penam uel pmetit uel mi
nere alieni in re facie minam. q; ipse p
rei publice gens & hec etiam facere ob
ligatio tenetur utrumque publice prudere
rem coniungit papue quando princeps
liqui multitudine est in causa. ant alieno
re pena timeatur ne salua sequatur. Et
in custodus qd am multitudine est pec
catorum est magis monendo qd am
multitudina exienda est in peccatum pncip. q; z
runt eligendum quando ex dissimilione
ut su m. uel etiam in fraudis matus
tibus timore qd ex pena. unde si ex impu
tate pncipis uel multitudinis fides & docime
ns. & boni mores corrupti non parend
sapientia multitudin qd sapne oculis
retantes cum peccatum audirentur aut
ire defendere mollescantur. unde hz dicit
ur neq; a iusto corruptionis emendantur
in uici delictum qd amittunt uendicant q
supstituta augurata naturar. nec grad
us nec granam recipiant inimicos Ad
littera dicendum qd rono aliquid peccatum
ale amittentis aliis peccet mortale non
m. nec beneficat amittendo. qd ad uicam
peccatum nro inchanant pncipiter ex
pno pncipio. qd hec est desistere a peccato &
e penit. si inchanamus ne deum offendamus

mo non ita magna sicut mortale. nullus autem debet deum offendere primum ne alius offendatur multum quod homo debet infinitum plus diligere deum quam primum. Et ideo nullus debet facere peccatum ueniale ad utandum scandalum dum modo acus simus ex tali causa non peccatum ueniale manemus. et enim oppositio in obiecto. Id dicuntur quod aliquis debet peccare aut bene faciat peccando tangit tamen aliquem acuam tam causa tam non esse ueniale. quod alia ueniale est. sicut dicere ubi iocundum. Jam enim non est opus cum non careret causa malitia. Ad trium dicendum quod in doctrina est duo confidemus. scilicet acutum docentis et rem que docetur. acutus autem docentis patet ad uitatem uite. sicut et alii acutus misericordie. quod doctrina est etiam spiritualis ut supra. dicitur est. unde de ea est idem iudicium. et de aliis acutis misericordie de quibus post dicentur. quod abquando per scandala differunt possunt. sed res ipsaque docetur est que pertinet ad necessitatem docimur. nec uitas doctri ne primatur quando aliqua res uia tacetur. sed quando uitam illius rei pudicum gaudiatur sine ex contraria detinenda. sine ex tantum uite aliquorum. et sic per illum scandalum est uitas doctrine relinquenda. Ad secundum quod uenit dicendum quod omnia opera perfectione que non sunt in precepto consilia dicuntur. Unde prius possunt salua tripli uitare. sed aliqui cadunt sub precepto uel ex uoto vel ex alia aliqua circumstantia. et tunc permittunt non possunt sine pudore uitatis uite. et sic de eis nimirum loquuntur. si solum quando manet in potestate nostra facere ac uel non facere. Ne ergo loquido distinguendum est in scandalo pessimo. quod quandoque oritur ex malitia odientium uitatem uirantur. et alios curvant per opera suas quasi filii tenebriani. et hoc est scandalum phariseorum ut letatio dicitur. et per hoc scandalum pessimum nullo modo consilia sunt dimittenda quod sicut inquis darecitur loco impediendi opera perfectiovis cum uellent. Unde dominus dixit de pharisaeis qui ex malitia scandalizabantur ex fratribus et discipulis eius. Si uite illos ea sunt onus corporis. quandoque autem ortur ex ignorantia uel in timitate et dicitur scandulum. V. scandalum pusillorum qui non cognoscunt uitatem et precepit de operib[us] uitatis curvantur. et hoc scandalum ait dominus. At vero ubi dicit per nos. Et autem non scandalizemus eos et cetera et caue doant. Et tribus. Unde per scandalum pessimum filii sunt ad tempus dimittenda uel occulte agenda non aut omnis dimittenda. quod homo plus scribit primis in spiritualibus prudenter debet. et canoveret

etate fieri qd ille qui ad baptismum accedit.
ut recuperet etiam rem baptismalem fieri nre
duum eius capax sit. ergo nec ecclesie statutum
facere potest qd matrimonium non sit inter il
los qui pms olim matrimonialiter coniungi si
prohibetur. **P**rimo posita non potest ea qd
inter naturam remouere vel ampliare. sed
consanguinitas est naturale vinculum qd qd
cum est de se natum est matrimonium impedi
re. ergo ecclesie non potest aliquo statuto facere
qd aliqui possint matrimonialiter coniungi vel
non coniungi sicut non potest facere qd sine con
sanguinei vel non consanguinei. **S**tatum
iuris possum debet aliquam rationabilem tam
bre qd secundum causam rationabilem qm hinc
a matre naturali procedit. sed cause que affligi
tur de numero graduum omni induentur iuris
nubiles cum nullum habeant hanc gradum ad ca
sata. hanc qd consanguinitas prohibetur us
qd ad quartum gradum. **I**n quartu elementum
usq. **V**i. ppter lex etates mundi usq; ad
septem. ppter septem dies quib; omne tempu
agitur. ergo induatur qd talis prohibio nullum in
gorem habet. **I**n ubi est eadem causa delet
eē idem efficiens. sed causa quare consanguini
tas impedit matrimonium est bonum prolios.
represso cupido. et multiplicatio amiti
ue ut ex dictis patet que omni tempore necesse
sana equaliter sunt. ergo omni tempore debu
issent equaliter gradus consanguinitatis ma
trimonium impedit: qd non est uenum cum
modo usq; ad quartum antiquitus usq; ad sep
timum gradum matrimonium consanguinitas
impeditur. **P**rima et eadem iunctio non po
test esse in genere sacramenti. in genere sap.
sed hoc conangeret si ecclesie hinc potestaten
statuendi diuersum numerum in gradibus im
pedientib; consanguinitatem. sicut si aliqui in
dumento gradu quando prohibitus erat iuncti fu
issent. talis iunctio duprum est. sed postmodum
eadem iunctione ecclesie prohibitionem reuocat
rematrimonium est. et ex posset accidere. si
aliqui gradus concessi possent postmodum ab
ecclesia interdicta. ergo intereat qd protestas ecclesie
non se extendat ad hoc. **P**rimus humanum de
bet mutari in diuinum. sed secundum nos di
uinum qd in lege ueteri continetur non equa
liter currit phisico gradum in sursum et deorsum
qd numeri lege aliquis prohibetur accipere
in proximorum sororem patrem cui non tam filium
fratris. ergo nec modus delet eadem prohibitio
de neptibus et patruis permanere. **P**otius contra
est qd dominus dicit discipulis qui uos audit
me audire. ergo preceptum ecclesie haber furnatur

hanc preceptum dei. sed namque quicunq
bunt et quicunque concessi aliquando prohibe
lex uetus non prohibe. ex eo illi gradus et
animorum impedunt. **I**n hanc olim man
nis genitum dispersantur per leges su
as nunc per statuta ecclesie. si olim lex cuius
terminalis gradus et sanguinitatis qui in
monium impeditur. et qui non. ergo tunc
potest fieri nec per ecclesie statutum. **P**er
dendum qd secundum diversa tempora ini
tur consanguinitas secundum gradus due
matrimonium impeditur. In principio hu
mani generis solus pater et mater am
mōno repellentur. eo qd tunc tempora
primitus hominum. et oportebat pagani
mōni generis maximam curam impendere
non erant renouende nisi ille psonae que
tempore incomptentes erant. etiam que
ad propria matrimonii finem qui est
num prolio ut dictum est. postmodum a
multiplicato genere humano per legem a
li phisico psonae excepte sunt que iam
capaces etiam reperire maxicuntur. Und
dit rabinoise omnes ille psonae exi
sunt a matrimonio que in una famili
tare solent. qd si inter eos hinc carnali
est posset magnum inueniunt libidini
retur. hinc consanguinitatis gradus
uetus punit. immo quidam modo precepit
s. uniusquisque de cognatione sua vix
aperit ne successorum confusio eet. qd tunc
possit cultus diuinus per successionem gen
pagabatur. **O**r postmodum in legem nova
est lex sp̄e et amoris plures gradus consi
statis sunt physici qd iam per spirituali gra
dui non per carnis originem alias dei derunt
multiplicantur. Unde oportet ut homines e
magis a carnibus retiniantur. spiritualibus
amantes et ut amor amphis diffundatur et
antiquitus usq; ad remotiores gradus co
sanguinitatis matrimonium impeditur. ne a
res per consanguinitatem et affinitatem in
vallis amittant permanere et rationabiliter
qd ad septimum gradum. nunq; hec non i
am remaneat unius radis memoria.
qd septimum gradum sp̄e sancti agnelerat. **E**t
modum circa hec ultima tempora restitutum
ecclie interdicimus usq; ad quartum gradum
qd ultia mire et periculosum erat gradus co
sanguinitatis prohibere. In male quidem qd ad
tores consanguineos quasi nullum sedus
iuxto amittere qd ad errantes habatur car
te in multorum cordibus fuisse. Pericula
erant autem quia concupiscentia et negligencia
uidente tam numerosam consanguineor

omnes homines non satis obserualant
se habentes dampnacionis multis iniurias
remissione graduum phibitione. satis etiam
duenter usq; ad quartum gradum dicta pro
ro est redicta. nam qz usq; ad quartam ge
nere non possit. sanguinitatis memoria abole
vite dominus in etiam et quartum genera
tum. pectata pentum se uisitatur in ih
minatur. tum qz in quib; generatione no
minto sanguinis cuius dampnitas a long
ato fuit. hec cum sanguine alieno. t; qz
sunt alteri tantum recedunt a pmo. t; qz
menta sunt quatuor quorumque libet tanto
t; filius misabile quanto est magis subi
deo impia amptione evanescat sanguino
impunitas quantum ad pnum elementum qz
subducatur. in secunda quantum ad se
dum. in tia quantum ad eum. in qua
ntum ad quartum. t; sic auenienter post
huius generationem potest retinari car
lio amictio. **A**d pnum ergo dicendum
sicut deo non coniuncti illos qui coniunc
ti contra diuum peccatum. ita nec con
git illos qui coniunguntur contra eccie p
num. qz inter eandem obligandi efficiat
et peccatum diuum. **A**d secundum dice
nqz matrimonium non tantum est sacram
entum. qz sed etiam est mortuum. t; deo magis
iacer ordinationem ministrorum eccie qz
alitus qui est sacramentum tantum qz sic
tacitum t; officia humana determinantur le
t; humanus ita continetur t; officia spualia
t; eccie. **A**d tium dicendum qz quis con
iunctus uinculum sit naturale. auen
it naturale qd consanguinitas carnale
ilam impedit nisi secundum aliquem g
uit dictum est. t; deo eccie suo matruo no
qz aliqui sunt uel non sunt sanguini ei qz
ndum omne tempore equaliter sanguini
erent. si rati qd carnalis copula sit uata
lata secundum diusa tempora induibus g
consanguinitas. **A**d m. dicendum qz
iowines assignare magis datur pmodum
patronis t; congruentie quam pmodum
t; necessitatis. **A**d quintum dicendum
am ex dictis patre qd non est eadem causa
indum diusa tempora gradus consanguini
t; phibendi. Unde qd alio tempore valuer
ceditur alio salubriter phibetur. **A**d v. di
bum qd sacrum non impone modum pte
s sed finem. unde si modo phibetur quintus
dus qui natus est concessus illi qui iam sunt
minus gradu auctor non erat separandi. multa
uolumen impedimentum matrimonio supueniens

ipm potest obviare. t; t
t; matrimonium non est ceterum p statutum ec
die stiprum. t; similiter si aliquis gradus re
deatur qui natus est phibito ma nuptio non es
scentur matrimonialis ex statuto ecce inde
pni contractus qz possent separari si uellent. sed
tamen possent de novo contrahere. t; alia amic
tio est. **A**d septimum dicendum qd in gradibus
consanguinitatis phibendi. ecce papue obser
uat rationem ambus. t; qz non est minor ratio
amoris ad nepotem qz ad patrem. sed etiam
maior quanto propinquior est patri filius quam
alio pater ut dicitur in vii. est. p; hoc equaliter
phibunt gradus consanguinitatis in patruo et
nepotib;. s; letuetu in psonis phibendis at
tendit preceps cohabitationem contra iuridiam
phibens illos psonas ad quas maior pert
inetius p; mituam cohabitationem. magis aut
conscient cobitare nepote patruo quam amic
ta nepot. qz siha est quasi idem cum patre qz
sit aliquid eius. sed soror non est hoc modo. de
cum fratre. cum non sit aliquid eius. sed ma
gis ex eodem nascitur. t; ideo non erit eadem ro
phibendi neprem t; amictam. **A**qua tunc
inter gradus non respicit. triuia appellat
consanguinitatis radicem qui est pter filios.
pnapum autem aliquis genis potest accipi
dupliciter uno modo pnapum qd est in gene
illo. ut si pnum ptem linee pncipium dicatur
allo modo pnapum qz non recipit generis pdi
cationem sicut pncipium linee dicatur ppter
t; hec modo pncipium est radice consanguinitatis
potest dia dupliciter. uno modo ipsa psona pna
qua consanguinitas dicitur que psona non est
consanguinitas. sed consanguinitatis pnapum
t; secundum hec filius qui dicitur a psona
patris facit pnum distante gradum. t; filius
filii secundum. t; sic deinceps. allo modo pna
consanguinitas que est causa omnis alterius
sanguinitatis. t; sic ipsa consanguinitas que
est inter patrem et filium radice ponatur t; comp
putatur. secundum hec pter t; filii p uno pn
apo a quorum consanguinitate pmo dicitur
filius filii. t; deo hec distanta facit pnum gra
dim t; sic deinceps. t; secundum hoc diuine
fit computatio graduum in littera. s; p; us
modo computandi est magis in communis usu. si
autem est etatib; mundi t; e mundo non assig
nit etates ptem ad filium qz sic in ptem
dixabit. sed quantius statim. sic enim tran
sire mundus. t; sic antiquatur t; senescit.
t; secundum hec distinguuntur etates mundi me
thae ad similitudinem etatis mundi homini
variantur enim in ptem etates secundum
diuisas notabilis nascitur usq; inde uultur

1000. 1000. 1000. 1000. 1000.